TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ
KAMUDA GÖREVLİ PSİKOLOGLARIN ÖZLÜK HAKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Türk Psikologlar Derneği (TPD) 49 yıldır faaliyetlerini sürdüren ve kamu yararına çalışan dernek statüsüne haiz bir dernektir. TPD kuruluşundan bugünlere kadar gerek toplumsal olaylar, terör saldırıları, afetlerde (Marmara Depremi, Soma Maden Faciası, Elazığ Depremi, İzmir Depremi, Yangın ve sel afetleri) sahada halkımızın yanında olmuş, psikolojik destek hizmetlerinde gönüllü olarak sahada bulunmuştur. Derneğimiz aynı zamanda özel sektör, kamu ve üniversiteler bünyesinde çalışan meslektaşlarının mesleki gelişimlerine katkı sunacak faaliyetleri yürütmektedir.

Bu rapor Türk Psikologlar Derneği tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan meslektaşlarımızın mevcut çalışma koşullarını, mesleki yetkinlik alanlarını, karşılaştıkları güçlükleri ve iyileştirme gereksinimlerini ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma, sendika yetkililerinin değerlendirme ve müzakere süreçlerinde somut veri ve önerilerle destek sağlamak, mesleki hakların korunması ve geliştirilmesine katkıda bulunmak hedefiyle yürütülmüştür. Raporun hazırlanış sürecinde; farklı illerde görev yapan kamu psikologlarından alınan yazılı geri bildirimler, çevrim içi anket çalışmaları, birebir görüşmeler ve ilgili mevzuat incelemeleri esas alınmıştır. Toplanan veriler, bilimsel araştırma etiğine uygun şekilde analiz edilerek; sorun alanları, ihtiyaç tespitleri ve çözüm önerileri başlıkları altında düzenlenmiştir.

Kamu çalışanlarının özlük haklarına ilişkin müzakerelerin yürütüldüğü bu önemli dönemde, sendikanızın yürüttüğü değerli mücadeleyi yakından takip etmekteyiz. **Türk Psikologlar Derneği olarak, sendikal mücadeleye omuz vermek ve kamuda görevli psikologların taleplerini somut bir zemine oturtmak amacıyla bu kapsamlı raporu hazırladık.** Amacımız, sendikalarımızın elini güçlendirecek bilimsel verileri ve sahadan gelen

gerçekçi talepleri bir araya getirerek, müzakere sürecine etkin bir katkı sağlamaktır. Bu raporun, siz değerli sendika yöneticileri tarafından bir yol haritası olarak kullanılmasını ve meslektaşlarımızın haklı taleplerinin kazanımla sonuçlanması için güçlü bir iş birliği zemini oluşturmasını temenni ediyoruz.

Genel Talepler:

1) Psikologlar için kapsamlı bir meslek kanununun çıkarılması zorunludur. Hem kamu hem de özel sektörde psikolojik sağlık alanında yaşanan meslek sınırları ihlalleri, psikologların mesleki alanlarına müdahale edilmesine ve dolayısıyla halk sağlığının zarar görmesine yol açmaktadır. Bu nedenle, psikolojik hizmetlerin kalite ve etik standartlarının korunması, meslek mensuplarının yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde tanımlanması amacıyla **psikologlara özel bir meslek yasasının acilen çıkarılması** gerekmektedir. Böylelikle hem meslektaşlarımızın hakları güvence altına alınacak hem de halkımıza sunulan hizmetin etkinliği ve güvenilirliği artırılacaktır.

2) Türk Psikologlar Derneği olarak, kamuda görev yapan tüm psikologların fiili hizmet süresi zammından yararlanması gerektiğini güçlü bir şekilde vurguluyoruz. Sağlık alanında görev yapan birçok meslek grubu bu haktan yararlanırken; deprem, sel, yangın gibi afetlerde ve pandemi gibi olağanüstü durumlarda en ön safta, yüksek risk ve yoğun sorumluluk altında **çalışan psikologların, 1219 sayılı Kanun gerekçe gösterilerek kapsam dışında bırakılması, çalışma yaşamında eşitlik ve adalet ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.** Psikologlar, görevleri gereği hem ruhsal hem de fiziksel açıdan yıpratıcı koşullara maruz kalmakta, toplumun en kırılgan anlarında kritik müdahalelerde bulunmaktadır. Bu nedenle **fiili hizmet süresi zammının**, mesleğin doğasında var olan riskleri ve yıpranmayı telafi edecek şekilde psikologları da kapsayacak biçimde düzenlenmesi zorunludur.

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara
Telefon: +90 (312) 425 67 65 Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59
www.psikolog.org.tr Kütük No: 06-019-051
Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.

Bilgi için: bilgi@psikolog.org.tr
Genel Koordinatör
Nazan Rümeysa Abdullah
+90 (312) 425 67 65

3) Psikolog kadrosunda görev yapan tüm kamu personeline, 17/04/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na ekli (II) sayılı Cetvel'de yer alan **özel hizmet tazminat oranlarının %100 artırımlı olarak ödenmesi** gerekmektedir. Bu düzenleme, kamu kurumlarında görev yapan psikologların artan iş yükü, maruz kaldıkları yüksek düzeyde psikososyal riskler ve ağır çalışma koşulları dikkate alındığında, adil ve eşitlikçi bir ücret politikasının zorunlu bir gereğidir. Psikologlar, toplumun ruh sağlığının korunması ve iyileştirilmesinde kritik bir rol üstlenmekte; afetler, krizler, travmatik olaylar ve olağanüstü durumlarda en ön safta görev yapmaktadır. Bu nedenle mali ve özlük haklarda yapılacak iyileştirmeler, yalnızca meslektaşlarımızın motivasyonunu artırmakla kalmayacak, aynı zamanda sunulan hizmetin niteliğini de doğrudan güçlendirecektir.

4) Mesleki gelişim, psikologların hizmet sundukları birey ve topluma daha nitelikli katkı sunmalarının temel şartıdır. Ancak mevcut uygulamalarda, lisansüstü eğitim amacıyla yer değişikliği talep eden meslektaşlarımız çoğu zaman uzun süre beklemek zorunda kalmakta, hatta talepleri idari engeller nedeniyle karşılanamamaktadır. Bu durum hem bireysel kariyer gelişimini hem de kamu hizmetinin niteliğini olumsuz etkilemektedir. **Lisansüstü eğitim hakkı,** Anayasa ile güvence altına alınmış bir öğrenim özgürlüğü kapsamında değerlendirilmelidir. Bu nedenle, eğitim amacıyla yapılacak **tayin taleplerinde mevzuatta açık düzenlemeler yapılarak** öncelik ve kolaylık sağlanması, mesleki niteliğin artmasına, kamu hizmetinin bilimsel temellere dayalı olarak güçlenmesine ve çalışan motivasyonunun yükselmesine katkı sunacaktır.

5) Psikologların mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak güncelleyebilmeleri ve geliştirebilmeleri amacıyla düzenli ve nitelikli **hizmet içi eğitim programlarının** yaygınlaştırılmasını talep ediyoruz. Bu eğitimler, psikologların uzmanlık alanlarındaki donanımlarını artıracak, mesleki yeterliliklerini güçlendirecek ve güncel gelişmelerden haberdar olmalarını

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara
Telefon: +90 (312) 425 67 65 Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59
www.psikolog.org.tr Kütük No: 06-019-051
Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.

Bilgi için: bilgi@psikolog.org.tr
Genel Koordinatör
Nazan Rümeysa Abdullah
+90 (312) 425 67 65

sağlayacaktır. Sonuç olarak, hizmet içi eğitimlerle donanımlı hale gelen psikologlar, halka ve kamuya daha etkili, bilimsel temellere dayalı ve kaliteli psikolojik destek sunabilecek, böylece toplumun ruh sağlığı hizmetlerinin niteliği ve erişilebilirliği önemli ölçüde iyileşecektir.

6) Türk Psikologlar Derneği olarak, meslektaşlarımızın görev yerlerinin belirlenmesinde ve değiştirilmesinde gönüllülük ve rıza ilkesinin esas alınması gerektiğini vurguluyoruz. Mevcut uygulamalarda, il içinde geçici görevlendirme yoluyla, psikologların onayı ve isteği olmaksızın süreli görevlendirmeler yapılmakta; bu durum hem mesleki motivasyonu hem de hizmetin niteliğini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle **İl içi geçici görevlendirmeler, ilgili psikoloğun yazılı rızası olmaksızın yapılmamalı; zorunlu durumlarda ise görevlendirme süresi açıkça belirtilmeli ve sürenin sonunda kendiliğinden sona ermelidir.** İl içi tayin ve görevlendirmelerde objektif, ölçülebilir ve şeffaf kriterler belirlenerek mevzuat haline getirilmelidir. Keyfi uygulamaların önlenmesi için görev yeri değişikliklerinde gerekçeli karar zorunluluğu getirilmelidir. Meslektaşlarımızın görev yeri değişikliklerinde gönüllülük ve rıza öncelikli ilke olmalıdır. Bu düzenlemeler, hem psikologların mesleki verimliliğini hem de psikolojik hizmetlerin sürdürülebilirliğini artıracak; çalışma barışına katkı sağlayacaktır.

7) Psikologlara verilen mevcut **giyim yardımı ödemesi**, günümüz ekonomik koşulları ve mesleki ihtiyaçlar göz önünde bulundurulduğunda yetersiz ve sembolik düzeydedir. Ülkemizin ekonomik gerçekliği dikkate alınarak, bu ödemenin yazlık ve kışlık olmak üzere iki dönem halinde ve ihtiyaçları karşılayacak şekilde artırılması zorunludur. Bu iyileştirme, psikologların mesleki hizmetlerini daha sağlıklı ve konforlu koşullarda sürdürebilmelerini destekleyecek, çalışan motivasyonu ve memnuniyetini artıracaktır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı:

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda **sözleşmeli "spor psikoloğu"** olarak göreve başlayan meslektaşlarımız, kadroya geçirilirken sağlık hizmetleri sınıfında olmaları göz ardı edilerek **"spor uzmanı" ünvanıyla atanmıştır.** Bu durum, halihazırda bakanlıkta "psikolog" kadrosunda çalışan meslektaşlarımızla aynı işi yapan ama "spor psikoloğu" olarak alınan meslektaşlarımızı **psikolog ünvanının getirdiği özlük haklarından mahrum bırakmaktadır.** Türk Psikologlar Derneği olarak: tüm psikoloji mezunlarının "psikolog" ünvanıyla ve "sağlık hizmetleri sınıfında" istihdam edilmesini, **Psikologlara tanınan 3600 ek gösterge dahil olmak üzere tüm haklardan yararlanmalarını** talep ediyoruz.

Sağlık Bakanlığı ve Üniversite Hastaneleri:

Sağlık Bakanlığı ve Üniversite hastaneleri bünyesinde görev yapan psikologların taban ek ödeme katsayısı yalnızca 0.32'dir. Bu oran, meslektaşlarımızın emeğini hiçbir şekilde karşılamamaktadır. Türk Psikologlar Derneği olarak, katsayının **en az 0.96'ya yükseltilmesini** talep ediyoruz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı:

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde uygulanan **sosyal hizmet tazminatı**, yalnızca yatılı kuruluşlarda görev yapan personeli kapsamaktadır. Oysa gündüzlü kuruluşlarda görev yapan meslektaşlarımız da benzer yoğunlukta, riskli ve travmatik vakalarla çalışmakta; ağır sorumluluklar üstlenmektedir. Emeğin karşılığı çalışma saatine veya kuruluş türüne göre değişmemelidir. Türk Psikologlar Derneği olarak, s**osyal hizmet tazminatının tüm kuruluşları kapsayacak şekilde genişletilmesini, sembolik düzeyde olan tazminat miktarının %200 oranında artırılmasını** talep ediyoruz.

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde görev yapan meslektaşlarımızın; **ASDEP, işçi, sosyal hizmet personeli gibi farklı ünvan ve**

hizmet sınıflarında istihdam edilmeleri, eşitsiz özlük haklarına ve görev tanımı belirsizliklerine yol açmaktadır. Türk Psikologlar Derneği olarak, bu parçalı yapının son bulmasını, talep eden tüm **meslektaşlarımızın "psikolog" ünvanı altında ve "sağlık hizmetleri sınıfı" kapsamında istihdam edilmesini** talep ediyoruz.

3) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı yatılı kuruluşlarda görev yapan meslektaşlarımıza, 16 saatlik nöbet için yalnızca 8 saat, 24 saatlik nöbet için ise yalnızca 12 saat ek ders ücreti ödenmektedir. Bu uygulama, çalışılan saat ile alınan ücret arasında ciddi bir adaletsizlik doğurmaktadır. Türk Psikologlar Derneği olarak, **nöbet ücretlerinin fiilen çalışılan süreyle orantılı olacak şekilde, 16 saat nöbet için 16 saat, 24 saat nöbet için 24 saat ek ders ücreti ödenmesini** talep ediyoruz.

4) Şiddetle mücadele irtibat noktaları, Çocuk İzlem Merkezlerine görevlendirilen **psikologların mesai saatleri sonrası göreve çağrılma durumları** söz konusu olabilmektedir. Aylık yapılan icap listelerinde görevli meslektaşlarımıza **icap ücretlerinin ödenmesini** talep etmekteyiz.

Sonuç Olarak:

Türk Psikologlar Derneği olarak, kamuda görev yapan psikologların karşı karşıya kaldığı sorunların çözülmesinin yalnızca meslektaşlarımızın haklarını korumakla kalmayacağını; aynı zamanda hizmet verdiğimiz bireylerin, ailelerin ve toplumun ruh sağlığına doğrudan katkı sağlayacağını biliyoruz. Bu raporda sunduğumuz öneriler, bilimsel temellere, etik ilkelere ve çalışan haklarına dayanmaktadır. Karar vericileri, kurum yöneticilerini ve ilgili tüm paydaşları; psikologların mesleki saygınlığını, çalışma koşullarını ve hizmet niteliğini güçlendirecek adımları atmaya davet ediyoruz. Meslektaşlarımızın sesini daha gür duyurmak, ortak hedeflerimiz doğrultusunda

ilerlemek ve topluma en iyi hizmeti sunmak için, hep birlikte kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

Bu noktada, psikologların özlük haklarında somut kazanımlar elde etmek ve çalışma koşullarını iyileştirmek için **vereceğiniz sendikal mücadelede tam destekçiniz olduğumuzu belirtir, bu onurlu yolda omuz omuza yürümeyi temenni ederiz.**

Türk Psikologlar Derneği
Genel Merkez Yönetim Kurulu

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara
Telefon: +90 (312) 425 67 65 Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59
www.psikolog.org.tr Kütük No: 06-019-051
Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.

Bilgi için: bilgi@psikolog.org.tr
Genel Koordinatör
Nazan Rümeysa Abdullah
+90 (312) 425 67 65